

Hospoda a kvíz? Nejlepší přátelé!

12.12.2024 - | Městská část Praha 7

Fenomén kvízových her v podnicích sahá do druhé poloviny 20. století. Původně se tento koncept rozšířil zejména ve Velké Británii, kde se v místních hospodách staly „pub quizzes“ oblíbenou společenskou zábavou.

„Když se všichni s výjimkou mne nejméně hodinku zdravě prospali – já jsem se opatrně pohupovala v houpacím křesle – hráli jsme si na školu. (...) Seděli jsme v řadě a ten, kdo představoval učitele, přecházel před ostatními sem a tam, vyzbrojen ukazovátkem ze stočených novin, a mentorsky vykřikoval otázky: ‚V kterém roce byly vynalezeny jehly?‘, ‚Jak se jmenovala třetí žena Henryho VIII.?‘ ‚Jakými chorobami trpí pšenice?‘ Kdo uměl odpovědět správně, posunul se kupředu; kdo se z opačného důvodu zostudil, posunul se dozadu. Ta hra byla zřejmě viktoriánskou předchůdkyní kvízů, jimiž se tak rádi bavíme dnes,“ píše Agatha Christie v knize Vlastní životopis. Zmíněná zábava se tak postupně přesunula z pohodlí domácího obýváku přes televizní obrazovky až na místa vzdálenější, a přesto stále příjemná – do hospod.

Hloubání nad otázkami

Za vznešenou myšlenkou zvýšení vědomostních znalostí a setkání s přáteli se však v té době skrýval spíše praktický důvod, a to přilákání zákazníků ke sklence a stolu při klidnějších večerech. Pokud navštívíte jakýkoliv hospodský kvíz, pivo na stolech jednoznačně převažuje. Úvahy, zda je pivo dobrým společníkem při hloubání nad otázkami typu „Na které planetě se nachází nejvyšší hora celé Sluneční soustavy?“ (*Mars), ponechme stranou. Ať už pijete nápoje s etanolem, či nikoliv, kvízové večery emoce přinášejí: čistou radost – pokud odpověď víte, pobavený úsměšek s nevěřícím vrtěním hlavou – pokud odpověď neznáte a máte dojem, že jste ji v životě ani neslyšeli!, až po čirý projev zoufalství, který raději schováte do dlaní, pokud jste na odpověď vsadili prsten po babičce a pravou nohu k tomu, ale přesto to bylo špatně.

Když se zeptáte účastníků, často zaznívají odpovědi typu: „Jdeme se pobavit! Potkat se s přáteli! Odfrnout si u piva! Něco se dozvědět!“ Renata Valeeva, která pravidelně navštěvuje kvíz v Restauraci U Kohouta, na něj chodí primárně s rodinou, byť se občas nějaký kamarád také přidá. „Atmosféru si vždycky náležitě užíváme – s dobrým pivínkem, rodinou a partou přátel to jinak ani nejde. Jsme rádi, když předvedeme znalosti v tématech, ve kterých jsme zbláhli, a v případě, že něco nevíme, snažíme se pak doma doučit a rozšířit si obzory.“

Ema Turnová, která je moderátorkou kvízu ve Vozovně Stromovka, říká: „Lidé tak mají lepší důvod zajít do hospody. Spousta lidí chodí do hospody pokecat s přáteli. První hodinu se baví o tom, co se komu přihodilo, jaké jsou novinky, ale čím déle člověk v hospodě sedí, tím více docházejí témata k hovoru. Takhle si mohou vše důležité probrat před kvízem nebo o pauzách, dát si jídlo, pak si zahrát a v případě výhry ještě pít a jíst za polovinu (mnohdy totiž podniky nabízejí vítězům jako odměnu poukazy na útratu v hodnotě několika stovek korun, pozn. red.) a navíc poznat nové lidi. I když třeba nevyhrajete, tak si to užijete, vidíte se s přáteli a ještě se třeba něco nového dozvíte.“ Moderátor Marley Palatka, který působí v Restauraci U Kohouta, odpovídá ve stejném duchu: „Podle mě jde především o to se pobavit a samozřejmě otestovat své znalosti a případně si rozšířit obzory. Pokud je moderátor dobrý a panuje dobrá nálada, lidé si přijdou zasoutěžit znovu a pak to třeba i doporučí svým kamarádům.“

Moderátor je pro kvízový večer klíčovou postavou – nejenže zprostředkovává otázky, ale svým charizmatem a energií utváří celkovou atmosféru večera. „Čtení otázek není jen o tom je přečíst, ale také o tom umět číst atmosféru, zjednat si pořádek, tedy mít respekt u hráčů, ale zároveň na ně být milý a mít smysl pro humor, zejména ten situační,“ dodává Marley. Moderátor Filip Šesták, který se sem tam na Sedmičce taky objeví, říká, že „technika moderování je základ. Musí vás být slyšet a i ty nejsložitější otázky musíte přečíst tak, aby z toho nevznikl paskvil, kterému nerozumíte ani vy sami. Někteří hráči se v nějakém tématu opravdu vyznají a mluví o tom a vy jako moderátor musíte předstírat, že víte, o čem je řeč. Někdy jsou hráči velmi kreativní při vytváření jmen svého týmu a očekávají, že se naučím název Hippopotomonstrosesquippedaliophobia (strach z dlouhých slov), což jsem se samozřejmě úspěšně naučil, byť až po kvízu.“ I Ema dodává, že je důležité, aby si moderátor dokázal udělat srandu sám ze sebe, a stejně jako ostatní má za to, že „je důležité si při kvízových večerech tvořit vazby – bavit se s týmy“.

Při návštěvách několika (různorodých) hospodských kvízů je lehce vypozerovatelné, že vztah mezi týmy a moderátorem je důležitý. Pokud má určitý podnik jednoho pravidelného moderátora a několik svých stálých týmů, je to na atmosféře večera znát. Všichni zúčastnění na sebe vesele mávají již od dveří, korzují mezi stoly a živě diskutují, než usednou ke stolu svého týmu a moderátor na svůj pomyslný stupínek na pódiu (byť třeba právě U Kohouta je stupínek skutečný).

Zábava začíná

Kvíz se obvykle skládá z pěti kol a několika bonusových otázek. Každé kolo obsahuje dvě různá témata. Otázky se promítají na plátně nebo v televizi a týmy zapisují své odpovědi na odpovědní archy, které dostanou od moderátora. U každé otázky se tým musí shodnout na jediné odpovědi. Po skončení kola moderátor archy sesbírá, vyhodnotí je, oznámí správné odpovědi a vyhlásí průběžné pořadí týmů. V této chvíli mohou soutěžící podat případné námitky k odpovědím. I tvůrci otázek jsou jen lidé, a tak se občas chtě nechtě objeví i nějaká nepřesnost. Pokud tým předloží důkaz o správné odpovědi, moderátor může odpověď uznat a připsat týmu bod. Častěji je však během čtení odpovědí u stolů spíše slyšet „No jo vlastně!“ S časem k odpovědím přistupuje každý moderátor individuálně. „Většinou když vidím, že ani jeden tým nezná odpověď, nechám jim delší čas,“ říká Marley, ale zároveň dodává, že je nutné čas hlídat, aby tam člověk nezůstal do půlnoci. Kvízy totiž trvají většinou okolo 2-3 hodin.

Spektrum otázek v kvízu je rozmanité a pokrývá širokou škálu témat – od všeobecných znalostí přes historii, geografii, kulturu, vědu, sport až po popkulturu, kdy je třeba hráčům přehrána krátká hudební ukázka a oni musí uhodnout interpreta a název písně či doplnit chybějící slova ve sloce. Každé kolo přináší otázky z různých oblastí, což umožňuje zapojit znalosti z širokého spektra oborů a zájmů a zároveň zaručuje, že si na své přijde (téměř) každý. Týmy, které chtějí dosáhnout co nejlepšího výsledku, proto často volí složení tak, aby každý člen měl silné znalosti v jiné oblasti. Říkáte si – čistá vypočítavost! Možná ano, ale tato strategie k hospodským kvízům neodmyslitelně patří – kromě zábavy jde totiž právě o soutěžení a touhu po vítězství. Ze svého skromného pozorování mohu říci, že tento typ týmu (ne vždy je ale v daném podniku přítomen) lze snadno rozeznat už podle reakcí jeho členů během vyhlásování výsledků prvního kola. Zatímco ostatní stoly se smějí a baví nad právě přečtenými odpověďmi, soutěživější týmy reagují zcela jinak – pokud nezískají svůj vytoužený počet bodů, jejich členové ztichnou a tváře jim zlehka potemní. Zklamání je znát, a tak se ihned pustí do analýzy, co mohli udělat lépe, a upírají veškerou energii na další kola. Renata Valleya se se svým týmem většinou umísťuje na předních vyšších příčkách. „V našem týmu jsme soutěživí dost, ale vzhledem k tomu, že je to vědomostní soutěž a témata buď sednou, nebo ne, tak jakoukoliv prohru bereme sportovně. Myslím, že každý chce vyhrát, ale nás baví se jen tak sejít, procvičit mozkové buňky a posedět spolu.“

Soutěžit! Ale zdravě...

Filip Šesták si před kvízem rád otázky pročítá a zkouší si na ně odpovědět. „Během kvízu si pak v

duchu říkám, jak mizerně bych dopadl. Soutěživost u lidí vidím rád. Zatím se mi v hospodě neumlátili púllitry, takže je to zdravá soutěživost. Nejvíc mám rád, když jsou výsledky do poslední chvíle těsné, protože nejenže pak hráči nejsou demotivovaní, ale i já jsem napjatý, jak to dopadne.“ Marley zatím na „svých“ kvízech soutěživost neviděl. „Všechny večery měly poměrně jasného vítěze. Ale to také nebude navždycky, dřív nebo později se to tam určitě objeví. Já sám jsem soutěživý, chci být co nejlepší, ale nevdám si prohrávat. Prostě si řeknu, že to dneska nevyšlo a vyjde to příště.“

Znalosti z různých oblastí jsou pro úspěch týmů zásadní, ale přiznejme si – každý z nás má svá oblíbená témata, která zvládá s přehledem. Většina lidí má silné stránky jen v několika oblastech, a proto se hospodské kvízy občas zaměřují i na konkrétní (populární) okruhy, například svět Harryho Pottera či Jára Cimrmana, kultura devadesátek nebo třeba hokejový speciál.

Popularita kvízových večerů se promítá i do rostoucího počtu pořadatelů a různorodosti organizací, které se do soutěží zapojují. Už to nejsou jen společnosti specializované na kvízy, jako například NaKvíz ve Vozovně Stromovka nebo Chytrý Kvíz u Kohouta, ale i různé instituce. Například Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci pořádala kvíz s názvem Literární pikanterie. Často vznikají také speciální akce ve vzájemné spolupráci, příkladem může být třeba kvíz v rámci akce Noc vědců.

Bavit se a nesledovat telefony

Určitou ojedinelostí je hospodský kvíz, který se odehrává jednou měsíčně ve Vnitrobloku. Od června 2022 zde pořádají vlastní kvízy, které vždy navazují na měsíční tematiku jejich kulturního programu. „Tato tradice se tak stala naší vlastní. Od začátku spolupracujeme s dvojicí moderátorů DvaToo, kteří v našem Vnitrobloku moderují také pravidelné karaoke nebo firemní teambuildingy,“ říká Zuzana Jurová z Dudes & Barbies. Do Vnitrobloku zavítá obvykle 10 týmů a speciálně pouze u nich je místo poslední otázky zábavný úkol – třeba kdo nejdéle vydrží dělat holubičku nebo pétangue s mincemi či skládání a rapování básničky. „Udržujeme přátelskou atmosféru v menším počtu lidí. Naším cílem není udělat akci pro obrovské množství účastníků, ale spíše udržovat komunitu lidí, kteří mají zájem se zároveň skvěle bavit, ale i vzdělávat. V dnešní zrychlené době vnímám setkávání přátel v offlinové podobě jako obrovský benefit. Každá dobrá parta přátel by se společně měla umět bavit, a vzdělávat se tak. Náš tým zaměstnanců pravidelně kvízy také navštěvuje, stal se z toho vlastně firemní benefit. Kultura naší firmy je celkově velice přátelská, proto se naši zaměstnanci nejen na kvízu, ale právě i na zmíněném karaoke potkávají ve velkém počtu. Myslím si, že nám obecně jako společnosti chybí více podniků, kde bychom mohli trávit delší čas a zároveň mu dát nějakou přidanou hodnotu,“ dodává Zuzana Jurová. Podobně to vidí i Ondřej Neděla z Restaurace U Kohouta – i oni chtěli nabídnout zábavu a využít prostor. Kvízy zde pořádají teprve pár měsíců, chodí na ně především jejich štamgasti, ale přitahují i nové zákazníky, kteří by podnik jinak pravděpodobně nenavštívili. „Lidé se při kvízech baví a, světe, div se, nesledují telefony,“ dodává s úsměvem.

Téma hospodských kvízů částečně navazuje na březnový článek o deskových hrách, obojí si totiž člověk nejlépe užije ve společnosti. Pokud vás předchozí řádky inspirovaly k účasti na kvízu v oblíbeném sedmičkovém podniku s přáteli u stolu, přejeme vám hodně zdaru a bystrou mysl! (A pokud se na týmové soutěžení v ruchu podniku necítíte, pořídte si jako já deskovou verzi AZ kvízu nebo hru Desítka. I domácí vědomostní hraní je radost.)

Kde se vzalo slovo kvíz?

Podle jedné legendy irský herec a manažer divadla v Dublinu Richard Daly vymyslel v roce 1791 slovo „kvíz“ kvůli sázce. Vypráví se, že 21. srpna 1791 se konalo shromáždění dublinských dobrovolníků na oslavu narození dědice vévody z Leinsteru. Přítomni byli „mnozí tehdejší chytráci a módní lidé“ a také Daly, který „měl mimořádný sklon uzavírat sázky o náhodné záležitosti, jakkoli nedůležité“. Během večera vznikl spor o přesný význam francouzské fráze, kterou použil jeden z

dobrovolníků. V diskuzi, která následovala, se Daly vsadil, že dokáže do angličtiny přidat nové slovo, které „(bude) do osmačtyřiceti hodin v ústech dublinské veřejnosti všech tříd a pohlaví, mladých i starých“. Aby sázku vyhrál, muselo být slovo „zcela nové a nespojené s žádným slovem v jiném jazyce“. Podle legendy Daly poslal všechny své divadelní kulisáky a vyvolávače, aby křídou napsali písmena „Q U I Z“ na dveře obchodů, skladů a obytných domů po celém městě. Lidé se v neděli ráno probudili a všude je vítalo toto slovo. Brzy se o tom ve městě začalo mluvit a soused se ptal souseda, co to slovo znamená. Po počátečních spekulacích, že slovo má něco společného s politikou nebo snad náboženstvím, dublinská veřejnost přijala, že byla úspěšně oklamána, a slovo se stalo synonymem pro představu „úmýslné mystifikace“ (tzv. hoax) nebo něčeho „podivného“.

Kde se hraje na Sedmičce?

- Centrála (Jateční 498) – každé liché pondělí
- Vnitroblok (Tusarova 31) – jednou měsíčně
- Restaurace U Kohouta (Janovského 36) – každé úterý
- Vozovna Holešovice Stromovka (Královská obora 2) – každý čtvrtek

Mikrokvíz

Vědomostní kvíz o naší čtvrti posledních několik let býval součástí lednového čísla, ale když tu teď máme toto téma, ponořme se do historie Sedmičky už nyní. Hospodské kvízy nenabízejí otázky s možnostmi, proto pokud si chcete u domácího stolu zahrát „pravý“ kvíz, možnosti si třeba skryjte pod dlaň nebo pod sklenici piva. Odpovědi najdete na straně 33.

1 Významná holešovická ulice Komunardů se v meziválečném období nazývala:

- a) Mladé gardy
- b) Libeňská
- c) Masarykova
- d) Rohanská

2 Luxusní hotel otevřený ve dvacátých letech minulého století v Ovinecké ulici se nazýval:

- a) Belvedere
- b) Excellent
- c) Splendid
- d) Central

3 Stavbu mostu Císaře Františka Josefa I. v šedesátých letech 19. století inicioval tehdejší primátor. Byl jím:

- a) Pavel Bém
- b) Vladimír Srb
- c) Václav Bělský
- d) František Dittrich

4 Autorem sousoší Práce a Humanita na bubenské straně Hlávkova mostu je sochař:

- a) Jan Štursa
- b) František Bílek
- c) Bohumil Kafka
- d) Otakar Španiel

5 První české filmy režiséra Jana Křiženeckého měly svou premiéru na celonárodní výstavě architektury a inženýrství. Ta se na bubenečském Výstavišti konala v roce:

- a) 1891
- b) 1895
- c) 1898
- d) 1908

6 V příštím roce (2025) oslaví Holešovická tržnice, respektive původně Ústřední jatky královského hlavního města Prahy, kulaté narozeniny. Kolik tomuto areálu bude let?

- a) 130 let
- b) 170 let
- c) 100 let
- d) 80 let

7 V Praze 7 se angažoval významný prvorepublikový politik (mj. zde byl přihlášen k pobytu), jeden z mužů 28. října. Byl jím:

- a) Vavro Šrobár
- b) Antonín Švehla
- c) Jiří Stříbrný
- d) Radola Gajda

8 Počátky své existence spojil s Prahou 7 a Letenskou plání dnes vršovický fotbalový klub SK Slavia. V letech 1905-1930 klub koučoval skotský trenér. Jmenoval se:

- a) John Madden
- b) Johnny Rotten
- c) Tony Adams
- d) Graham McAllister

9 Mezi průmyslové podniky působící v Praze 7 nepatřila firma:

- a) Umrath
- b) Bondy
- c) Novák a Jahn
- d) Ringhoffer

10 Před výstavbou kostela sv. Antonína na Strossmayerově náměstí se na jeho místě nacházel(a):

- a) cyklistická dráha
- b) vinice
- c) rybník
- d) letní biograf

11 První moderní škola v Praze vznikla v Jablonského ulici, dnes v budově sídlí oděvní průmyslovka a obchodní akademie. Škola byla otevřena v roce:

- a) 1799
- b) 1884
- c) 1878

d) 1905

12 S Prahou 7 je spojen život jednoho z významných českých básníků, na území naší čtvrti má dokonce hned dvě paměti desky. Jeho jméno je:

- a) Karel Hynek Mácha
- b) Svatopluk Čech
- c) Jiří Orten
- d) Rainer Maria Rilke

13 Ve dvacátých letech 20. století působila poblíž jatek na bubenském nábřeží automobilka Šibrava. Úspěch jí přinesla zejména výroba motorových tříkolek, které původně produkovala jiná pražská automobilka. Šlo o firmu:

- a) Aero
- b) Walter
- c) Praga
- d) Wikov

14 Boje o Trojský most v rámci Pražského povstání literárně zpracoval v povídce Němá barikáda:

- a) Otakar Vávra
- b) Jan Drda
- c) Vojtěch Stekláč
- d) Václav Řezáč

<https://www.praha7.cz/hospoda-a-kviz-nejlepsi-pratele>